

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วม โรงเรียนละ 1 คนรวม 255 คน และครูผู้รับผิดชอบโครงการเรียนร่วมในโรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนละ 1 คน รวม 255 คน รวมทั้งสิ้น 510 คน จากโรงเรียน 255 โรงเรียน (ดังแสดงในตาราง 2)
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยใช้ตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 308 คน ในจำนวน 154 โรงเรียน โดยมีผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 154 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 154 คน เป็นผู้ให้ข้อมูล

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง แยกตามอำเภอ ในจังหวัดมหาสารคาม

ประชากร / กลุ่มตัวอย่าง	โรงเรียน (โรง)		ผู้บริหาร โรงเรียน (คน)		ครูผู้รับผิดชอบ โครงการ (คน)	
	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
เมือง	31	18	31	18	31	18
กันทรวิชัย	23	13	23	13	23	13
แกลง	1	1	1	1	1	1
โคกสูงพิสัย	21	16	21	16	21	16
เสิงสาง	23	19	23	19	23	19
กุฉีกรัง	13	11	13	11	13	11
จันทน	6	6	6	6	6	6
นาเชือก	19	11	19	11	19	11
นาตุ้ม	9	6	9	6	9	6
บรบือ	30	16	30	16	30	16
พยัคฆภูมิพิสัย	26	13	26	13	26	13
ยางสีสุราช	8	5	8	5	8	5
วาปีปทุม	45	19	45	19	45	19
รวม	255	154	255	154	255	154

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยแบบสอบถาม 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพทั่วไปของการจัดการเรียนร่วม แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับสภาพการดำเนินงานของโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 40 ข้อ ดังนี้

1. ด้านนักเรียน (S-Students)	จำนวน	13	ข้อ
2. ด้านสภาพแวดล้อม (E-Environment)	จำนวน	7	ข้อ
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A-Activities)	จำนวน	10	ข้อ
4. ด้านเครื่องมือสื่อถึงอำนวยความสะดวก (T-tools)	จำนวน	10	ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อศึกษาความต้องการกรรสนับสนุนจากศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมหาสารคาม เพื่อเพิ่มระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูล 1 ฉบับ คือแบบสอบถามเพื่อศึกษาการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมสำหรับผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้รับผิดชอบโครงการ 1 ชุด มีขั้นตอนสร้าง ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษานโยบายการจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้างซีท (SEAT) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการและเอกสารการประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สร้างเครื่องมือสำหรับศึกษาการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ขึ้นมา จำนวน 1 ชุด จำนวน 40 ข้อ

2. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงประกอบด้วย

2.1 ดร.สมพร หวานเสร็จ ศษ.ค. (หลักสูตรและการสอน) ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

2.2 นายนิคม ชนภูหลง กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา)ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ หัวหน้ากลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตรวจสอบความเหมาะสมของเวลา

2.3 นายชัยรัตน์ ไชยวงศ์วัฒน์ กศ.บ. (ภาษาไทย) คีตยานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตรวจสอบการใช้ภาษาให้รัดกุมและถูกต้อง

2.4 นายเกรียงไกร จันทร์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) คีตยานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ตรวจสอบรูปแบบของเครื่องมือ

2.5 นายอุบล ชนาลัย กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการชำนาญการ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดร้อยเอ็ด ตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถามแต่ละข้อ

3. นำแบบสอบถามและข้อมูลเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงแก้ไข

4. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 30 คน แบ่งเป็น ผู้บริหาร 15 คน ครูผู้สอน 15 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น ของเครื่องมือ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ พบว่า ได้ค่า $\alpha = 0.97$

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและทดลองใช้แล้วกับกลุ่มตัวอย่างเสนอผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษา ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้ว จัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถาม และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตาม ขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ขอความร่วมมือ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2

2. ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ส่งหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ถึงผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ โรงเรียนเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ เขต 2 ส่งทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยกำหนดวันขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองจนครบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด นำมาจำแนกเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะตัวแปรแล้วหาค่าร้อยละสำหรับแบบสอบถามตอนที่ 1

2. ตรวจสอบให้คะแนนและแปลผลการให้คะแนนของแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ดังนี้

ระดับการดำเนินงานน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน
ระดับการดำเนินงานน้อย	ให้	2	คะแนน
ระดับการดำเนินงานปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ระดับการดำเนินงานมาก	ให้	4	คะแนน
ระดับการดำเนินงานมากที่สุด	ให้	5	คะแนน

3. หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับการดำเนินงาน การจัดการเรียนร่วมตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบโครงการ เป็น โดยรวมและรายด้านแล้วนำมาแปลความโดยใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2535 : 100) ดังนี้

ระดับคะแนน 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ระดับคะแนน 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
ระดับคะแนน 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับคะแนน 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
ระดับคะแนน 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบค่าความแตกต่างของความความคิดเห็นในการจัดการเรียนร่วมใน โรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ เขต 2 ของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบโครงการ ตามตัวแปร ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนร่วม โดยใช้ค่า F-test

5. ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบค่าความแตกต่างของความความคิดเห็นในการจัดการเรียนร่วมใน โรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบโครงการ ตามตัวแปร การผ่านการอบรมและการได้รับคุณูปการการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วม โดยใช้ค่า t-test

6. นำคำตอบจากแบบสอบถามแปลผลเกี่ยวกับความต้องการการสนับสนุนจาก ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมหาสารคาม มาจัดเป็นหมวดหมู่แล้วเรียงลำดับความถี่ นำเสนอในรูปแบบตาราง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1.1 หากค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 96)

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนเรียนร่วม เป็นรายชื่อ รายด้าน และรวมทุกด้าน

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

3.1 ใช้ t-test , F-test (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 116)

3.2 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ทำการทดสอบรายคู่ โดยใช้วิธีการของ Scheffe'